

מגילה יח

סוף עניין סדר הברכות בעמידה

וכיון שבת עבודה - באתה תודה, שנאמר (תהלים נ') **זכח תודה יכבדני**.
ומה ראו לומר ברכת כהנים אחר הודאה - דכתיב (ויקרא ט') **וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם וירג**

מעט החטאת והעלה והשמיים

קושי: אימא קודם עבודה!

תירוץ: לא סלקא דעתך, דכתיב **וירג מעט החטאת וגו'**. מי כתיב לעשות **מעט** כתיב.

קושי: ולימרה אחר העבודה!

תירוץ: לא סלקא דעתך, דכתיב **זכח תודה**.

קושי: מאי חזית דסמכת אהאי, סמוך אהאי!

תירוץ: מסתברא, עבודה והודאה חדא מילתא היא.

ומה ראו לומר שים שלום אחר ברכת כהנים - דכתיב (במדבר ו') **ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם**.
ברכה דהקדוש ברוך הוא - שלום, שנאמר (תהלים כ"ט) **ה' יברך את עמו כשלוש**.

קושי על מה שנאמר קודם: וכי מאחר דמאה ועשרים זקנים, ומהם כמה נביאים, תקנו תפלה על הסדר,
שמעון הפקולי מאי הסדיר?

תירוץ: שכחום וחזר וסדרום.

דנין: מכאן ואילך אסור לספר בשבחו של הקדוש ברוך הוא, דאמר רבי אלעזר: מאי דכתיב (תהלים ק"ו) **מי יוצא זכורות ה' יטיע כל תהלתו**, למי נאה למלל גבורות ה' - למי שיכול להשמיע כל תהלתו.
עוד בעניין: אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: המספר בשבחו של הקדוש ברוך הוא יותר מדאי - נעקר מן העולם, שנאמר: (איוב ל"ז) **היספר לו כי אפכה אם אנו איש כי יכצע**.
עוד בעניין דומה: דרש רבי יהודה איש כפר גבוריא, ואמרי לה איש כפר גבור חיל: מאי דכתיב (תהלים ס"ה) **זק גמיה תהלה** - סמא דכולה משתוקא.
מאמר אחרון בנושא: כי אתא רב דימי אמר: אמרי במערבא: מלה - בסלע, משתוקא - בתרין.

קראה על פה לא יצא וכו'.

שאלה: מנלן?

תשובה: אמר רבא: אתיא **זכירה זכירה**, כתיב הכא **והימים האלה נזכרים**, וכתיב התם (שמות י"ז) כתב **זאת**

זכרון כספרי, מה להלן בספר - אף כאן בספר.

קושי: וממאי דהאי זכירה קריאה היא? דלמא עיון בעלמא!

תירוץ: לא סלקא דעתך, דתניא (דברים כ"ה) **זכור, יכול בלב? כשהוא אומר לא תשכח - הרי שכחת**

הלב אמור, הא מה אני מקיים זכור - בפה.

קראה תרגום לא יצא וכו'.

שאלה: היכי דמי? אילימא דכתיבה מקרא וקרי לה תרגום - היינו על פה!

תשובה: לא צריכא, דכתיבה תרגום וקרי לה תרגום.

אבל קורין אותה ללועזות בלעז וכו'.

סתירה בדברי המשנה: והא אמרת **קראה בכל לשון לא יצא!**

תירוץ: רב ושמואל דאמרי תרוייהו: בלעז יווני.

קושי על התירוץ: היכי דמי? אילימא דכתיבה אשורית וקרי לה יוונית - היינו על פה!

תירוץ: אמר רבי אחא אמר רבי אלעזר: שכתובה בלעז יונית.

עוד מאמר בשם אותם רבנים: ואמר רבי אחא אמר רבי אלעזר: מנין שקראו הקדוש ברוך הוא ליעקב אל? -

שנאמר (בראשית ל"ג) **ויקרא לו אל אלהי ישראל**. דאי סלקא דעתך למזבח קרא ליה יעקב אל - ויקרא לו

יעקב מיבעי ליה, אלא **ויקרא לו יעקב אל**, ומי קראו אל - **אלהי ישראל**.

קושי על רב ושמואל : מיתיבי :

ברייתא	משנה	
קראה גיפטית, עברית, עילמית, מדית, <u>יונית</u> - לא יצא.	אבל קורין אותה ללועזות בלעז רב ושמואל – בלעז יונית	
למי שלא מדבר בשפה זו	הא לא דמיא אלא להא : גיפטית לגיפטים. עברית לעברים, עילמית לעילמים, יונית ליוונים – יצא	יישוב הסתירה
	קושי : אי הכי, רב ושמואל אמאי מוקמי לה למתניתין בלעז יונית? לוקמה בכל לעז! <u>תירוץ</u> : אלא מתניתין כברייתא, וכי איתמר דרב ושמואל – בעלמא איתמר. רב ושמואל דאמרי תרוייהו : לעז יווני לכל כשר קושי : והא קתני <u>יונית ליוונים</u> - אין, לכולי עלמא - לא! <u>תירוץ</u> : אינהו דאמור כרבן שמעון בן גמליאל - דתנן, <u>רבן שמעון גמליאל אומר : אף ספרים לא התירו שיכתבו אלא יונית.</u> קושי : ולימרו הלכה כרבן שמעון בן גמליאל! <u>תירוץ</u> : אי אמרי הלכה כרבן שמעון בן גמליאל הוה אמינא הני מילי - שאר ספרים, אבל מגילה דכתיב בה ככתבם אימא לא - קמשמע לן.	פשר דברי יישוב הסתירה בהבנת רב ושמואל